

Nro 16.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBOL.

*Költ Bétsben Pünköst Havának 10. dik napján
1793. esztendőben.*

*A' Szövetséges Belgyiom Constitutiója histo-
riájának folytatása.*

Ha jól meg gondollyuk, igen nagy méltóságú és tekintetű személyek a' Hollandiai Rendek. — Ők indítanak mások ellen háborút, ők folytattják azt, ők kötnek másokkal frigyet, ők szereznek békelséget, ők küldönek más uralkodó fejedelmekhez követeket, ők fogadják el azoknak hozzájuk küldetett követtjeiket, ők a' napkeleti, és napnyugoti kereskedő társaságokhoz tartozó örökségekben a' felső hatalom. Ők viszik, mondom, mindezeket végbe, de

nem szabad tettések, hanem a' tartományok által, ideig 's óráig nékiek által adattatott hatalom fzerént. Tehát, úgy szólván, ők a' szövetséges Belgyiomnak fejei, kezei, és lábai, ő rajtok fordulnak meg a' közönséges társaságnak fontos dolgai. Vagynak mindazonáltal olytán környüll állások, a' mellyekben közönséges gyűlést tartanak a' szövetséges tartományoknak rendei, melly, minthogy számosabb személyekből áll a' Hollandia Rendeknél, *Nagy Gyűlésnek* (de groote Vergadering) neveztetik. Illyetén közönséges Gyűlés tartatott 1651 ezrt. II. *Wilhelm* Órániai herczegnek halála után, a' ki életében a' Hollandiai tartománnyal ölzve veszvén, és fegyveres kézzel menvén Amsterdám városa ellen, olly nagy haragra ingerlette a' Rendeket, hogy ezek annak fiát III. *Wilhelmet*, a' helytartói méltoságból ki rekesztették. Az illyetén *Nagy Gyűlés* fellyebb való a' Hollandiai Rendeknek Gyűlésénél; de tsák ugyan e' sem végezhet semmit is azoknak a' tartományoknak hírek és meg égygyezések nélkül, a' mellyeknek képeket ők viselik; de a' mit ők el végeznek, szentül meg marad, és a' közönséges társaság fundamentomos törvényei közzé tartozik.

Ezekből világos, hogy a' felsőség julsai (iura majestatica) nintsenek egészlen a' Szövetséges Belgyiom Rendeknek, hanem az őket a' közönséges dolgoknak kórmányozására válaftzó tartományoknak kezeikben. Ezekben is pedig nem egy forma az igazgatásnak formája, hanem némelyekben a' nemesség, másokban maga a' nép bir a' felsőségnek julsáival, avagy világofsabban szólván, némelly tartományokban aristocrática, némellyekben democratica az igazgatásnak formája. *Geldriában* a' nemesség és a' városok kórmányozzák a' közönséges dolgokat, és minthogy ez a' tartomány három fertályra, az az, a' *Novionagumi*, *Zütphaniai*, és *Arnhemmi* fertályokra vagon fel osztatva, az azokhoz tartozó nemesek s városok, minden ezrtendőben egyszer gyűlést zoktak az említett városokban tartani. A' Hol-

lándiai és napnyúgoti *Frisiai* tartományoknak rendei a' nemességnek és 18 városoknak biztosaikból állanak, és Hágában szokták esztendőnként négyszer gyűléseiket tartani. — Hollandiának fő prókátora azokban a' szólzólló, ő szedi a' voksokat ölvé, ő teszi fel a' végzéseket is. *Zélandiának* a' fő nemesség és hat városok a' rendjei, gyűléseknek helye Middelburg. *Utrechtben* öt választattak, a' nemesség és a' városok a' tartománynak kormányozói, 's Utrechtben szoktak ölvé gyűlleni. *Frisiában* három deputatusok és 11 városok a' fő előjárók, és ők Leovardiában tartanak gyűlést. *Transysallában* a' nemesség és három nevezetes városoknak, u. m. Davenportiának, Kampennek és Novaliának küldöttjeire vagyon a' tartománynak kormánya bizattatva. — *Groningában*, Groninga városának és annak környekeinek biztosai folytatták a' közönséges dolgokat, ugyan Groningában is vagyon egybe gyűléseknek helye. Ezeknek a' hét tartományok rendjeinek gyűléseiben a' voksoknak többsége szerént mennek a' végzések; ellenben a' kétséges környül állások között semmit sem végezhetnek magoktól, már ilyenkor a' tartományoknak felylyebb említett Nagy Gyűlésében határozatnak meg a' fel tétetett tárgyak.

Igy lévén a' dolog, egygy olyan egymásba szerkeztetett moralis test a' Szövetséges Belgyiom, mellynek több tagjai vagynak, és valamiképen ez a' közönséges társaság az Utrechti szövetség által egybe kaptolatott hét tartományokból áll: úgy minden tartomány különös városokból, nemességből, és a' népnek küldötteiből álló, 's egymásba szerkeztetett kis közönséges társaságok. És valamiképen az egész közönséges társaságnak fő kormány széke, mellyet *Hollandiai Rendeknek* szoktunk közönségesen nevezni, a' hét tartományoknak Előjáróitól: úgy ezeknek a' magános tartományoknak igazgatói, az azokban lakó nemességnek, városoknak, és több voksal bíró lakosoknak hatalmuktól függönek. — A' hét frigyos tartományokban 56 városok, és tsak nem

annyi nemes familiák, 's más lakosok találtnak, a' kiknek szavok vagyon a' Hollándiai Rendeknek, avagy fő kormányozó széknek gyűléseiben; következésképen mintegy 100 voksok vagynak a' Szövetséges Belgyiomban, mellyek valamiképen a' tartományoknak különös, úgy a' közönséges társaságnak közönséges gyűléseiben törvény tévő hatalommal birnak. A' fő kormányozó Széknek, avagy Hollándiai Rendeknek, az 1639 ez-tendőben hozatott közönséges végezés szerént ilylyetén titulusa vagyon *Celsi et Praepotentes Domini*, az az: *Felséges és nagy hatalmú Rendek*; a' magános tartományok rendeinek pedig ilylen: *Nemes és hatalmas Urak*, *Nobiles et Potentes Domini*, melly titulust nekik, a' Spanyol királyn kívül, minden Európai fejedelnek meg adgyák.

Ha így vagyon a' dolog, hogyha az egész közönséges társaságnak kormánya a' Belgyiomi Rendekre vagyon bizattatva; hogyha ez a' fő kormány szék a' hét Szövetséges tartományoknak hírek 's meg egyezések nélkül semmit nem mivelhetnek, hogyha mindegygyik tartománynak különös repraesentánsai, az az, kép viselői vagynak; — hát ugyan mire való ottan a' Helytartó? miben áll az ő méltósága, tekintete és hatalma? úgy láttzik, hogy ő szükségtelen és haszontalan tagja a' Szövetséges Belgyiornak? Igaz dolog, hogy az ő hivatallyának semmi fundamentoma nintsen az *Utrechti* unióban, a' mellyen a. i. a' köz társaságnak alkotmánya vagyon épittetve. Egyedül ditsőséges őseinek érdemei szerették az Órániai, (*deákül* Arausioniai) fejedelmi háznak ezt a' méltóságot. *I. Wilhelm* Órániai hertzeg mentette meg a' hét szövetséges tartományokat *II. Filip* Spanyol ország király hatalmától, ő szabadította meg azokat, a' hozzájuk küldetett *Alba* hertzegnek kégyetlenségétől, ő vetette meg a' Hollándiai virágzó közönséges társaságnak első szegelet követ. Ezen érdemeiért tettetett ő az őszve szövetkezett hét tartományok által helytartó fejedelmmé, ő érette adattatott

ez a méltóságos hivatal az Orániai Háznak örökösén. A helytartó fejedelem ennek a moralis testnek, úgy mint, a hét égyyesült tartományokból álló közönséges Társaságnak feje és lelke, úgy hogy, az ő hire nélkül semmi fontos dolog nem végeztetik el, semmi végzés nem lehet az ő akarattya ellen közönséges törvényé, mindazáltal még is nehéz volna azt szorósan meg határozni, mennyire terjedjen ki az ő hatalma. — Nem tsak a polgári, hanem a hadi dolgokban is az övé az elsőség, ő a közönséges társaság hadi erejének mind a szárazon, mind a vizen fő igazgatója, ő annak Generál Kapitányja, és fő Admirállyja, és így kettős hatalma vagyon ő nékie, u. m. a polgári és hadi dolgokban. Az elsőre nézve, ő választya minden felsőbb Collegiomoknak előülőit, sőt még a nevezetesebb városoknak Előjáróit is, a tartományok által candidáltatott személyek között, ő fosztja meg azokat némelly környül állásokban hivatalyaiktól, a mint halálra itilheti a bünösöket, úgy meg is kégyelmezhet azoknak, ő az *Utrechti Unió*nak ereje szerént a tartományok között támadott pereknek köz bírója, ő a közönséges társaságnak, és annak minden jusainak 's törvényeinek védelmezője, egy szóval, ő a közönséges tsendefségnek és bátorságnak fenn tartója. A másodikra, az az, a hadi dolgokra nézve is, igen méltóságos személy a Hollándiai helytartó Fejedelem. Ő a hadi seregeknek fő kórmányozója, ő választya 's teszi a hadi tiszteket, ki vévén a Generálisokat, és a váraknak Comendánsait, már ezeket nem ő, hanem a fő kórmányszék választya a tartományok által candidáltatott érdemes hadi tisztek között. Mint Admirál, ő a Belgyiomi hajó seregeknek fő igazgatója, ő az admirálisi collegiomoknak, mellyekről fellyebb immár emlékeztünk, előülője, ő adja ki az alsóbb Admiráloknek a parantsolatot, övé a tengeren nyert prédáknak egygy tized része.

Innen immár ki tettik, hogy nemtsak hafnos, hanem valósággal egygy szükséges tagja a'

Belgyomni közönséges társaságnak a' helytartó fejedelem, a' mennyiben ő nemcsak fel tartya a' hét tartományok között való égygyefséget, hanem ennekfelette ő tölle függ azoknak tsendessége és bátorsága is. Ebből áll a' Szövetséges Belgyomniak constitutiója, a' mi illeti a' többi tárgyakat azokra itten ki nem terjeszkedhetem, talám léfzen még valaha, ha Isten életemnek 's egétségemnek kedvezénd, azoknak meg magyarázásokra is alkalmatofságom.

A' Prussiai Király' N. Lengyel Országának lakosaihoz küldött Manifestumának folytatása.

„ A' majdan tartatandó közönséges gyűléstre
 „ nézve szükségesnek Ienni itiltük, hogy a' Püspökök, Abbások, Praelatusok, Vajdák, Kastellanusok, Staroszták, Kamarás urak és Ország birái, vagy egygyátallyában személyesen, vagy elegendő hatalommal fel ruháztatott biztosaik által jelennyenek meg. Ellenbe a' több rendek magok közül választatandó, de elegendő hatalommal fel ruháztatott deputátusokat küldjenek, még pedig olly formán, hogy minden districtusból, avagy kerületből, négy nemes, négy papot, és hat falusi birát, a' városoknak Előjárói közzül két polgár mestert, és egy notáriust válasszanak, 's küldjének a' közönséges meg hódolásnak helyére. — Ezeknek a' biztosoknak és deputátusoknak pedig kötelelségek leszen minden megyeikben jelen és távol lévő úri és birtokos nemeseknek, tisztviselőknak, papoknak és prédikátoroknak, a' kiknek neveikben t. i. ők végbe vijéndik a' hódolást, neveiket papirosra igazán fel jegyezni, az előjáróknak kezek aláírása által meg erősíteni, és azokat a' mi hódolást fel vejendő biztosainknak által adni. Reménylünk, hogy mindazok, a' kiket e' dolog illet, parantsolatunknak engedelmeskedni fognak; hogyha pedig a' fellyebb említett kerületeknek rendjei és lakosai

„ közül jelenvaló manifestumunknak valamellyik
 „ nem engedelmeskedne, hivségünkre meg nem es-
 „ küdne, birodalmunk alá magát nem vetné, avagy
 „ talám hadi előjáróinknak és seregeinknek ellent
 „ állani méréztlene: ezek minden rend és személy
 „ választás nélkül, az illetén történetekben gya-
 „ koroltatni szokott büntetés alá fognak vettetni.
 „ Ennek bizonyosságára kívántuk jelenvaló Páten-
 „ sünket tulajdon kezünk alá írása, 's királyi
 „ petsétünk által meg erősíteni, illendő helyeken
 „ ki hirdettetni, és nyomtatás által mindenütt
 „ közönségesé tétetni. Készült és ki adattatott
 „ Berlinben, Böjtmás havának 25. napján 1793.
 „ éftendőben.

Fridrik Wilhelm.

Finkenstein

Alvensleben.

BCU Cl *Frantzia Ország.* Library Cluj

Le Brün igen híres újság író, és a' mostani N. Gyűlésnek egy nevezetes tagja az egész Leodiai püspökséget és a' Hollándiai köz társaság-
 nak nagy részét pártoságra indította újság leve-
 lei által. Illyetén fel tétele volt *Maratnak* is Pá-
 ris városa iránt, mindazáltal ezen külömbséggel,
 hogy az elsőbb törvényes fejedelmek, az utól-
 sőbb pedig Frantzia országnak törvénytelen kép-
 viselői, az az, a' N. Gyűlés ellen akarta a' né-
 pet fel ingerleni. Egygyiknek sem szolgált úgy,
 a' mint ők kívánták volna, a' szerentse. Nem
 az elsőbbnek, mivel az égygyesült fejedelmeknek
 hathatós erköltsi tanítói, a' Leodiai és Hollándiai
 pártosokat meg fenytették; nem az utolsóbbnak,
 mivel a' N. Gyűlésnek kémjei ötöt el vádolták,
 's törvénybe idéztették, a' ki ellen *Aprilisnek* 20.
 napján, illyetén végezés hozattatott, hogy mi-
 vel ő, t. i. *Marát*, a' nemzet képviselőinek tekén-
 tetét semmivé tenni, és a' Frantzia köz társaság-
 nak szabadságával ellenkező igazgatásnak for-
 máját akart bé vinni, tehát mint a' közönséges

tsendefségnek és bátorságnak meg háborítója, a dattassan által a' revolutionalis itiló fzeknek. El is vitetett a' Gyülés elöl, mint fogoly, de az ő kedves tzimborás társai a' Jakobinusok által a' poroszlóknak markokból ki vétettetyén, bátorságosabb helyre vitetett. Ebben az ülésben idéztettek Páris városa előjáróinak deputátusai is a' N. Gyülés cieibe, olly véggel, hogy annak tagjai ellen minap hozott végzésekröl adnának számot. Meg is jelentenek a' rendelt órán, és Apr. 18. napján iratott protocolomokat a' N. Gyülés eleibe adván, azt mondották, hogy a' municipalításokkal (igy neveztetnek a' városoknak és azoknak környékeinek előjárói) levelező's egygyet érteni kívánó *Committé*, az az, válogatott férfiakból álló deputatzió leg ottan lábra, és 9 személyből fog állani, ez a' végzés minden departementekhez, az az ország osztályaihoz nyomtatásban el küldtetetni s. a. t. Némellyek helybe hagyták Páris városa osztályainak ezen buzgó szorgalmatosságát, de többen törvénytelennek, és a' N. Gyülésnek méltóságával ellenkezőnek lenni mondták, végtére, sok perpatvar után meg egygyeztenek annak el küldetésében.

April. 21 napján tartatott ülésben meg jelentenek a' *Calaisi*, deakül *Caletumi* osztálynak küldöttjei, és azon panaszokdottak, hogy annak környékében semmi vigyázó hajók nem vólnának, és hogy e' miatt igen közel járnának, és 600 embernél többet el fogtanak vólna az Anglus hajók. *Calais* Picardiában a' tenger partján fekvő nem igen nagy, de népes és erős város, mellyhez egész Frantzia országban nintsen hasonló. — Hogyha el isiphetnék ezt az erőtséget az Anglusok, úgy osztán könnyen fittyet vethetnének a' Frantziáknak, könnyen ki tolhatnák szemek világát.

Aprilisnek 23-ik napján tartatott ülésben a' *Custine* Generál táborához küldetett deputátusoknak levelek olvastatott fel, a' mellyben jelentik a' N. Gyülésnek, hogy az említett Generál *Wei-*

senburg vidékén táborozik; hogy táborát keményen meg erősítette; hogy oda menetelkkor az egész sereg fegyverben állott. Hogy az egész sereg az ellenséggel szemközbe fekszik, és forr benne a' vér, hogy vele meg ütközhesen. — *Félt* hogy az *Austriai és Prusiai pattantyusok meg ne óltsák ezt a' benne égő tűznek hévségét.* Továbbá arról is jelentést tettek, hogy az előre járó sereget, avantgárdát *Houchard* derék Generál kormányozza; hogy a' Landauval való égygyefség nintsen el rekesztetve; hogy annak erősségei a' leg jobb óltalmazó állapotban vagynak — hogy a' Moguntziába ment deputátusok nekik azt írták, hogy az ottan fekvő seregek semmi szükségét nem szenvednek, elegendő kényerek és húsok vagyon. Ugyan azon ülésben jelentenek meg *Gertrujdenburg Tilly* és *Laure commendánsai* is, és elő befezllették, minémű fel tételekkel mentenek légyen ki a' nevezett *Hollandiai várakból*, erőssen dirtsirték az alattok lévő seregeknek hazafiúi buzgóságokat, és bizonyófsá tették arról a' szabadságnak maszlagától meg részegült *N. Gyülés* tagjait, hogy a' *Gertrujdenbergben* fel emeltetett szabattság fája meg nem szentségtelenitetett, hanem maga valóságában által vitetett *Rysselbe* s. a. t.

Hadi Történetek és Környüállások.

Soha sem vólt Európában nagyobb hadi készület, mint most, soha sem költenek fel egy nemzet ellen annyi hatalmaságok, mint most; még is kevés, vagy épen semmi nevezetes történeteket nem halhatunk. A' *Pr. Koburg* kormánya alatt lévő *Ts. K.* hadi seregek három órányira fekülznek *Valenciennes* előtt, és nemtsak ezt magát, hanem *Conde* és *Maubege* (olvasd *Mobézs*, és nem *Möbösz*) várait is zárva tartják, 's egyfzersmind akarják ostrom alá venni. Ennek a' seregnek

Dornick mellett táborozó jobb szárnyát, melly néhány Austriai és Prussiai regementekből áll, Gr. *Clairfait* hadi tármester igazgattya, és minden mozdulásaiból azt lehet ki húzni, hogy a' Maulde mellett fekvő ellenséget fogja leg elsőben is meg támadni. Tsak nem minden nap esnek közöttök néhány apró tsatázások, mellyek nyilvánvaló bizonyosságai annak, hogy mind a' két rész engesztelhetetlen haraggal viseltetik egymáshoz. Illyetén tsatázások estenek April. 11, 12 és 13-napján *Valenciennes* és *Conde* körül, de mindenkor az ellenségnek kárával, de a' kik nem könnyen engedtenek a' hatalmasabb résznek. Még a' föld népében is meg vagon ez az egymás ellen való gyűlölség. Minap *Quicvrain* mellett egy Frantzia falunak lakosai ablakaikból lövöldöztenek Uhlanusainkra, de bezzeg el is vették érdemlett béreket, mivel a' meg boszszonkodott vitézek tüzet vetvén a' házakba, az egész falut por hamuvá változtatták, és e' mellett sok parasztokat is le nyakaztak. Ugy hallatik, hogy a' Frantziák is bé tsaptanak a' Luxenburgi tartományba, és egy falut egészen fel prédálták, 's le égették. Gyakorta esnek illyetén szomorú történetek, mellyeknek szemlélésén könyveznek az érzékenységnek gyenge szemei. Egy oldalról az Austriai és Prussiai égyesült seregek; más oldalról pedig az Anglusok, Hollándusok és Hannoveranusok kezdték a' Frantziákhoz tartozó Hannóviát és Flandriát szorongatni, 's meg hódoltatni.

Aprillis. 22 napján az iratik Brüsszelből, hogy *Valenciennes* városa mindenfelől körül vagon vettette, és minthogy senki is sem bé, sem ki nem mehet abból, nagy szükséget szenvednek az őriző Frantziákkal égyetemben a' szegény lakosok. *Conde* környéke ugyan víz alá vagon borittatva, de az ital nem elegendő az éhségnek meg enyhítésére, kenyér is kell az életnek és egélségnek fenn tartására. Gyakorta ki tsaptak ugyan már onnan a' Frantziák, de még eddig

mindenkor véres fővel kellett nékiek vízfza térni. Ugy hallatik, hogy a' várnak comendánsa már capitulálni, az az: alkura akart menni, de a' mitsodás válafzt adott ö a' miéinknek a' várnak első fel kéretésekor, éppen olyan válafzt vett most az ostromló seregeknek fő kórmányozójától. *Valenciennes* környékének is fél része viz alatt fekszik. Minap 500 ökröt tsíptenek el a' Ts. K. seregek a' várban fekvő ellenségnek szeme láttára. A' mint hallatik, már múlt Aprilis hólnapnak végén formalis ostrom alá vétetődött a' város, 180 ostromló ágyúk érkeztenek a' Ts. K. táborhoz. — A' Frantzia rendes seregek, mellyek Linien truppoknak neveztetnek, béketelenkednek, zörögnek és morognak a' N. Gyűlés ellen, meg únván az új Constitutiónak veszedelmes következéseit. — *Manace* Generál is, 's vele egygyütt több officerek *Dümurier* nyomdokát követvén, által jötenek hozzánk.

Moguntzia városának ostromlásában foglaltoskodó Prussiai és Saxoniai hadi seregekről az iratik, hogy ezek nem gondolván az ellenség ágyúinak harsogásával, sántzokat vontanak a' Rajna vize mellett. Estére, a' midön mindenek megtsendesedtenek, és az ostromló seregek egész bátorságban lettenek volna, reménytelen rajtok ütöttek a' C a f s e l b e fekvő Franziák, néhány battériákat el foglalták, az ott taláztatott ágyúknak sütő lyúkait bé szegezték, és nem kevés Prussiai és Saxoniai katonákat vittenek fogságba.

April. 27. napján egygy Ts. K. ártilleria osz-tály, melly 31, 18 és 24 fontos golyóbisokat hordó ágyúkból; 30 és 60 fontos mozsár ágyúkból, és 10 fontos haubitzákból, e' mellett sok hadi eszközöket vivő tábori szekerekből állott, mentenek Frankfurt városán által, mellyeket 377 pattantjusok követtenek.

Az említett napon érkezett Koloniába is a Cs. K. ostromló szerzám, melly nyóltz 24 fontos bombás ágyúkból, haubitzákból, bombákból, és sok nagyobb 's apróbb ágyú golyóbisokból állott, és égyenesen a' Printz *Koburg* táborához ment.

Orosz Birodalom.

April. 15. napján költ Pétersburgi újságokból olvasuk, hogy az Orosz Tsászárné és Londoni udvar, a' két birodalombéli jobbágyoknak egymás közt való kereskedésekre nézve szövetséget szerzettenek. April. 23. napján Pétersburgba érkezvén az Artésiai Gróf, meg hólt XVI. *Lajos* Fr. királynak testvér öttse, különös tífzetelettel fogadtatott. A' Tsászári gála kotsik küldettenek eleibe, mellyekbe ő maga 's udvari tífztei bé ülven, nagy pompával mentenek bé a' városba. — Következett napon a' Császárné eleibe vitettetett, annakutánna mind az ottan tartózkodó Európai udvaroknak követei, mind az Orosz uraságok udvarlására mentek. Minekelötte még oda érkezett vólna, különös indulattal viseltetett ő hozzá, 's testvér bátyához, a' Provinciai hertzeghez az Orosz fejedelem asszony, ezt az ifjú király XVII. *Lajos* fel nevedésének idejéig *Frantzia* ország Régensének, az az, fő kormányozójának; amazt pedig az Ország Generál Lieutenántyának lenni ismérte, és ennek nagyobb bizonyására *Romantzóv* Gróftot küldötte hozzájuk követségbe, ezek pedig *Eszterházy* Gróftot Pétersburgba.

B é t s.

A' jelenvaló hólnapnak 4. napján egygy Cs. K. circularis parantsolat tétettetett itten Bétsben, 's egész alsó Austriában közönségessé, mellyben

azt adattya kégyelmes Fejedelmünk hiv jobbágyainak tudtára, hogy különös atyai érzékenséggel tapasztalta a' Publicumnak a' született fő herczegnek, az Austriai örökös Birodalom' jövendőbéli urának születése napján jelentett örömeke: azt mindazonáltal egygy átallyában nem akarja, hogy az illetén nevezetes alkalmatosságokon itten Béts városában tétetni szokott házaknak megvilágosításokra valaki kényszeritessen. Azon okból kemény büntetés alatt meg tiltya, hogy ennekutánna senki ne mérészellye az olly házaknak, a' mellyek meg nem világosítatnak, ablakait bé verni, és azoknak lakosait leg kisebb bosszúsággal is illetni. E' végre illetén rendelést tenni méltoztatott, hogy a' ki illetén, 's ehez hasonló örvendetes alkalmatóságokkal belső örömének ki nyilatkoztatására házat éjjel meg akarja világosítani, elsőben is a' jó rendtartásra vigyázó Politzia Directortól kérjen 's nyerjen arra engedelmet.

Német Birodalom.

April. 24. napján Darmstadba ment a' Fels. Prúfsiai király, két fiaival, u. m. a' korona örökösével *Fridrikkel*, és *Lajossal* égygyütt, holott mindkettőt meg mátkásította a' *Meklenburg Strelitz* két hertzeg asszonyokkal, *Friderikával* és *Louisdával*. A' korona örökösnek az elsőbbit, *Lajosnak* pedig az utólsóbbat jegyzette el. Számos uraságok vóltanak jelen ezen házassági életnek első zsengéjén, nevezetesen a' *Biponti*, az az: két hidi hertzeg és hertzegné, a' *Hildburghauzi* hertzeg és hertzegné, a' *Palatinatusi* Gróf *Maximilián* és *Grófné*, nem külömben a' *Thurn-Taxis* örökös fejedelem és fejedelem asszony. A' király örömeiben minden mulattságokon jelen vólt, 's rendkívül való meg elégedést mutatott fiainak meg mátkásodásokon. Ugy hallatik, hogy az idei táborozásnak végződése után fognak a' meg mátkásodott fejedelmi párok öszve szerkeztettetni.

Magyar Ország.

Eleitől fogvást példás hiveséggel viseltetett a Magyar nemzet jó királyaihoz, és kiváltképen a Fels. Austriai házból származott uralkodó fejedelméhez, mellynek mind az el múlt, mind a jelenvaló századokban elegendő példáit adták. Ezen szinmütetés nélkül való szereteteiket mutatták mostan is jó királyokhoz I. *Ferentzhez*. Leg közelebb a *Kún Halasi* hiv nemesek meg fontolván kegyes királyunknak mostani körülállásait, és temérdek költségeit azon felül, a' mit már annakelőtte a' közönséges malzába fizettenek, 100 aranyat szántanak el a' jelenvaló háborúnak folytatására. Ennek a' magában ugyan tsekély, de az adóknak szivefségekre nézve, fontos ajándéknak bé mutatására Ns. *Szabó Ferentz* urat küldötték ide fel, a' ki személyesen meg jelenvén ő Felsege előtt, illyetén értelmű levelet nyújtott bé: *Felseges király!* mi Felsegednek királyi thronusa előtt jelentjük, hogy mi, az Ország által réánk vettetett proportiónak terhét híven el viseltük; hanem azon kívül kívánunk Felsegednek tsekély tehetségünk szerént 100 aranyakkal szolgálni, egyfzersmind alázatosan esedezünk Felseged kegyes tekéntete előtt, hogy nem ezt a' tsekélységet, hanem azt a' hiv szivet tekintse, a' mellyből e' származik, sajnállyuk, hogy szegény sorsunk miatt nagyobb mértékben nem bizonyíthatyuk Felseged iránt vonzó igaz jobbágyi hajlandóságunkat. Nemtsak vagyunk, hanem utolsó tsepp vérünkkel is kívánunk Felsegednek szolgálni. Szokott kegyefsége szerént tellyes meg elégedéssel vette ő Felsege a' bé mutatott ajándékot, mellyről bizonyosokká is tétette a' *Kún Halasi* nemeseket a' Fels. Kir. helytartó Tanács által hozzájuk küldött királyi petsétes levél által.

Török Birodalom.

Egész Európát fegyverbe öltöztette a' Frantzia nemzetnek új constitutiója. Napnyúgottól fogva, napkeletig terjesztette ki a' *Márs* isten kegyetlen kezeit. Minden nemzetek mozdulásban vagnak. Az Osmani Tsáfszár egy nagy flottát kélfizetett ki, mellynek kötelelsége az Archipelagusban való vigyázat léfzen. Kétség kívül a' frigyos fejedelmeknek kérésekre tselekedte ezt III. *Selim*, kiknek kereskedő hajóikat, nevezetesen a' Portugallia, Spanyól és Angliai hajókat sokféleképen nyúghatatlankodtattyák az Afrikai tólvaj társaságoknak zsákmányozó hajói. A' ki küldetendő flottát a' Kapután Basa fogja kórmányozni. Ki légyen a' Kapután Basa, minémü méltóságú, hatalmú, és tekintetü ember légyen ő, és mennyiből állyon a' Török birodalomnak ereje, bőven meg beszéllettem *Osmañográfiámnak* 2-dik részében.

Örvendetes Izenet.

Epen most hallom, hogy a' Frantziák Pr. *Koburg* kórmánya alatt lévő, és *Valenciennes* 's *Conde* között feküdt seregeinket meg támadták, fel akarván a' nevezett várakat az ostrom alól szabadítani. A' mint a' hir foly, keményen meg veretett az ellenség, mind embert, mind mást igen sokat vesztett. Ennek a' véres ütközetnek környül állásait, még mostan nem tudom, jövő postával bővebben meg fogom írni.

 Jelentés.

T. Pápai Reform. Professor Márton István
 Úrnak ezen tizimü munkája: *Phaedri Fabulae Aesopaeae Imitationibus Hungaricis, Universis Grammaticis, et quibusdam Rhetorices et Poetics Praeceptis, item Lexico Latino-Hungarico adornatae*; mellyről a' múlt esztendőben igiretet tett, már a' fajtó alól ki szabadúlt. Találtatik Debreczenben, Patakon, Ketskéméten, Pesten *Weingand* könyv-áros, Györbe *Miller Ferentz* könyvkötő Uraknál. Az árra a' könyvnek, minthogy 35 árkusnyi, rhénes forint. Méltó annak érdemes szerzője a' ditsiretre, hogy az ifjúságnak tökéletesítésére tzelző munkáját nem sajnálotta, de méltó maga a' könyv is a' meg szerzésre, mellyet annál inkább ajánlhatunk, mennél jobban meg vagyunk győzöttetve az Irónak tudományáról, és jó igyekezetéről.
